

Återställ Våtmarker

Årskrönika 2024

I april 2024 deklarerade vi seger för vårt krav **återställ våtmarker**.

Detta gjorde vi efter att flera stora dagstidningar skrev, i samband med att regeringen gjorde återställande av våtmarker till en av tre prioriterade åtgärder i sin klimatplan, att Återställ Våtmarkers kampanj och obskyra aktioner blivit faktisk politik! Se videon vi gjorde [här](#):

Året 2024 har präglats av kreativitet, flexibilitet och experimenterande men också av hundratals och åter hundratals timmar av utmanande strategidiskussioner. Dessa ledde fram till en plan!

2024 började Sveriges mest hatade klimatrörelse samarbeta med invånarna i det lilla samhället Grimås i kampen om Grimsås Mosse och i kampen om att kasta ut fossilbolaget Neova ur vårt land!

EN KORT ÅTERBLICK

- ★ 2024 genomförde vi **102 aktionsdagar!** Nästan en tredjedel av året var vi ute i aktion! Många stora mediala aktioner, fyra veckor Återställ Kollektivtrafiken, fyra veckor på Grimsås Mosse + två veckors jour på Grimsås samt många dagar då vi var ute och affischerade vilt, busigt och olydigt i massor av städer!
- ★ 2024 bjöd vi in till **24 olika sociala event:** Motståndskaffe, Filmvisningar, Klimatöl, Pizzakvällar och till vårt nya koncept Soppa & Motstånd på kontoret i Malmö
- ★ 2024 höll vi **32 föreläsningar** i Malmö, Växjö, Göteborg, Örebro, Stockholm, Uppsala, Mora och Skattungbyn.
- ★ 2024 bjöd vi in till **fyra stora zoom-presentationer** där flera hundra personer deltog.
- ★ 2024 genomförde vi **fyra träningshelger i fredligt motstånd** och tränade uppåt ett hundratal personer i fredlig civil olydnad.
- ★ 2024 ställde vi upp som **kandidater i EU-valet.**
- ★ 2024 **fick Återställ Våtmarker sitt första kontor.**
- ★ 2024 startade vi en **namninsamling för att rädda Grimsås Mosse** som fick 1790 namnunderskrifter.
- ★ 2024 publicerades **tre dokumentärer om Återställ Våtmarker.**
- ★ 2024 byggde vi **Sveriges mest folkliga och olydiga Naturreservat!**
- ★ 2024 gjorde tv och press **1756 inslag och artiklar** om Återställ Våtmarker som **motsvarar 322 miljoner kronor i AVE** (Advertising Value Equivalency, beräknad med data från Meltwater, genererat av Si-milarWeb, världsledande inom marknadsanalys av datatrafik).

♥ Tack till alla er som deltagit i aktioner 2024!

♥ Tack till alla er som föreläst, klippt filmer och gjort grafik, tagit intervjuer, skrivit texter, debattartiklar och pressmeddelanden, jobbat med fundraising, ringt hundratal samtal, ordnat med lokaler, lagat mat, kört transporter, handlat spadar, burit virke, spikat och sågat.

♥ Tack till alla er som blivit gripna, suttit i cell, blivit anhållna och häktade.

♥ Tack till alla er som i olika rättegångar stått upp och talat om klimatnödläget och allas vår moraliska skyldighet och rätt att agera när vi står inför det största hotet mot mänskligheten och alla varelsers överlevnad på vår jord!

VI DEKLARERADE SEGER OCH BYTTE STRATEGI

Miljöminister Romina Pourmokhtari. Foto: Judit Nilsson

Otippad återställare

Apropå de sågade. Miljöminister Romina Pourmokhtari sa i dagarna att det är hon som i praktiken ska [återställa våtmarker](#). Det här är spännande. **Rörelsen Återställ våtmarker framstod, när den dök upp, som ett bisarrt fenomen.** De har stormat plan på Tele2 Arena och limmat fast sig i gud vet var. Inte ens Melodifestivalen har gått säker från deras banderoller. **Budskapet har gått från obegripligt till att bli faktisk politik. Klimataktivism som faktiskt förändrat.**

KLIMATHOTET | SVERIGE OCH KLIMATET

Pourmokhtari: Det är jag som återställer våtmarkerna

Fram till 2030 vill regeringen lägga 765 miljoner kronor på att tidigare torrlagda våtmarker ska återvätas. Enligt beräkningarna kan detta ge utsläppsminskningar på en halv miljon ton koldioxid per år vid 2030, skriver Aftonbladet.

Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari anser att initiativet har "mångdubbel både klimat- och miljönytta" och att det nu finns mer pengar än någonsin för våtmarkerna.

Reformen sker efter en tids uppmärksammade aktioner från aktivistgruppen "Återställ våtmarker" som bland annat blockerat vägar och stört Melodifestivalen. Tillfrågad om det alltså är hon som just återställer våtmarkerna så svarar ministern:

- Ja, i praktiken gör jag ju absolut det. Och långt mer än vad den förra regeringen gjorde.

I april skickade vi ett pressmeddelande om att vi skulle sluta sitta på motorvägarna med Återställ Våtmarker-banderoller och sluta limma oss och istället rikta allt vårt fokus mot den skadliga fossila torvbrytningen, med särskilt fokus riktat mot det statligt finskägda företaget Neova som står för över 70 procent av torvbrytningen i Sverige, en smutsig och farlig fossil verksamhet som än så länge gått under radarn. Och pressen nappade och valde att skriva om vår nya strategi: **"Vi gör jobbet själva! Vi stänger ner torvindustrin!"**

MEN FÖRST STÄNGDE VI NER SEB

Klimatet

Klimataktion med lera stängde SEB-kontor i Malmö

31 januari 2024 15:41

På onsdageftermiddagen genomförde Återställ våtmarker en aktion mot SEB:s bank på Östergatan i Malmö. Sju personer från aktivistgruppen är misstänkta för brott och förhördes av polis på platsen.

– Vi är fredliga aktivister. Leran vi kastar går att tvätta bort, säger en av aktivisterna.

I samband med de stora översvämningarna runt Ringsjön i Skåne i början på året testade vi att göra aktioner på så kallade **trigger events**. Vi kastade lera på fossilbanken SEB i Malmö.

Pressen hänvisade också till att översvämningarna blev så omfattande på grund av alla utdikade våtmarker.

SEDAN VAR VI UTE I SPÅRET

Vi hann inte få ut banderollen men det blev stora rubriker!

VASALOPPET

▶ Reklamexperten om störandet av Vasaloppet: Aktivisterna lyckades

0:53 min [Dela](#)

Publicerat måndag 4 mars 2024 kl 16.03

- Aktivisterna i "Återställ Våtmarker" som brottades ner när de försökte störa målgången i Vasaloppet lyckades bra – om syftet var att marknadsföra sig.
- Det menar reklamexperten Marcus Hanser i Falun.
- Enligt honom nådde de ut med sitt budskap trots att de inte hann få upp sin gula banderoll framför tv-kamerorna.

Det var som efter Mello: Det är inte första gången pressen ringt upp efter en aktion och sagt att nu misslyckades ni med aktionen. Ni fick ju inte ens upp banderollen.

- Jaha, men du ringer ju nu. Det är ju ett jäkla erkännande! 😊

VI ÖPPNADE UPP SPÄRRARNA

Vi lanserade **ÅTERSTÄLL KOLLEKTIVTRAFIKEN** 2 april genom att blockera Nynäsvägen vid Globen. Isabell, Jonas och Ludde klättrade upp i stålställningen över motorvägen samtidigt som åtta andra satte sig fredligt ner i en motorvägsdemonstration.

Under fyra veckor öppnade vi upp spärrarna på Stockholms tunnelbanor med silvertejp och erbjöd folk att planka. Många glada hurrarop från stressade tunnelbaneresenärer! Polisen hade ett sjå. De förföljde oss med ett uppbåd av poliser från station till station och drog till med brottsrubriceringen sabotage! Men tji fick de för polischef Gunnar sa att det gick inte alls för sig.

Varje lördag under dessa fyra veckor gjorde vi roliga Slow Walks, upp och ner i tunnelbanan, ett lämmeltåg av glada människor som plankade hejvilt!

VI SATTE 68 PLUGGAR PÅ GRIMSÅS MOSSE

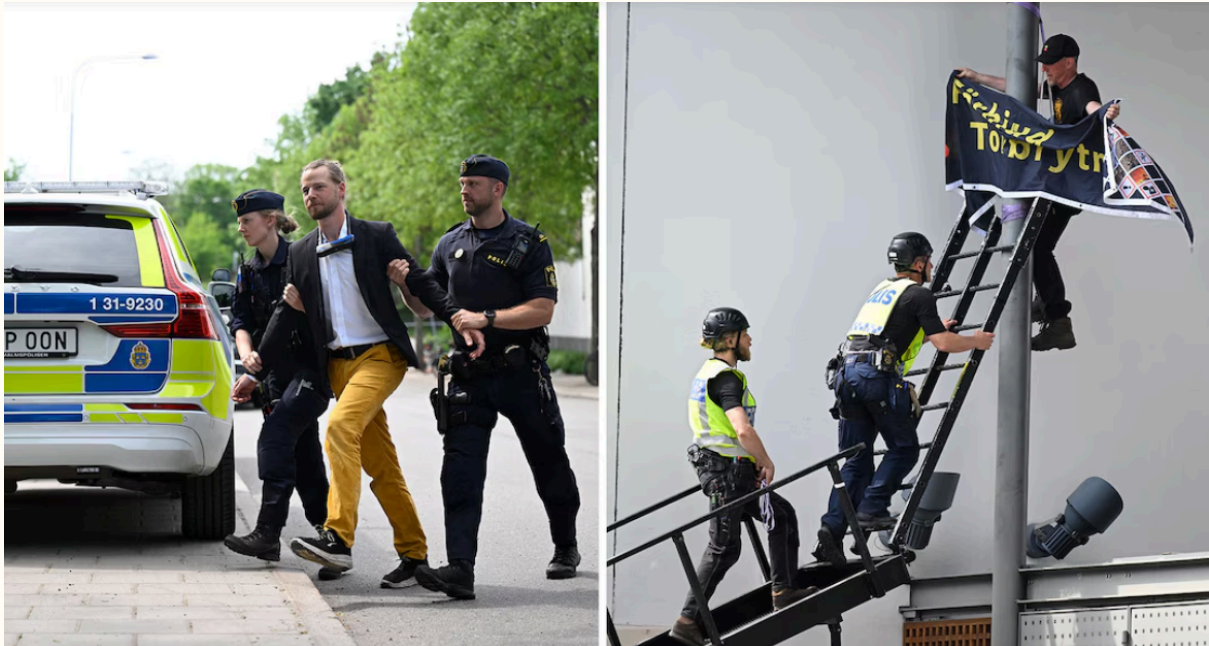
Under fem dagar under Kristi Himmelsfärd var 36 personer ute och satte 68 pluggar på Grimsås Mosse, på den del av mossen som fossilbolaget Neova dikat ut och saboterat. Polisen stod med sina bilar på uppställningsplatsen varje dag och spejade. Men ut på mossen kom de aldrig med ursäkten att de inte hade några stövlar 🥾🥾🥾 i polisbilarna 😊. Vi fick jobba ostört. Solen sken och vi grävde och slet. Sedan kom regnet och Grimsåsborna skickade bilder av mossen som svämmade över och spirade. Neova sa senare att vi fördröjt deras torvproduktion ute på mossen ett helt år!

Vi roar oss också mitt i det allvarliga. Lekfullheten. Alla gemensamma middagar. Baden i ljumma insjöar är också en del av allt vi gör. Att göra motstånd ska också vara roligt.

Här [en tutorial i hur man pluggar Neovas diken!](#)

FINSKA AMBASSADEN

Polisinsats vid Finska ambassaden – flera klimataktivister gripna

Aftonbladet, publicerad 2024-05-27

Flera beslutsamma personer lyckades ofattbart nog ta sig in på finska ambassaden i Stockholm och låsa fast sig i dörrhandtag och dörrposter.

- Jaha, sa polisen. Vi antar att ni är från Återställ Våtmarker. Handlar det här om våtmarker, frågade de.
- Näää, torvbrytning och statligt finskägda Neova som saboterar våra mossar.
- Det var som fan!

DET OLYDIGA NATURRESERVATET

Under tre veckor under sommarmånaderna juli och augusti återvände vi till Grimsås och fick bo på Grimsås IP, Grimsborg. Vi blev så väl omhändertagna av Grimsåsborna. De ordnade en välkomstfest åt oss, en vegansk grillbuffé som var alldeles sagolik.

På Grimsborg höll vi träningar i fredligt motstånd på helgerna och närmare 70 personer deltog. Resterande tid av veckornas dygn stoppade vi Neovas grävmaskiner och byggde naturreservat med skyltar, spång, bänkar, broar och en magisk entré precis i utkanten av Grimsås mosse. Den nionde augusti invigde vi naturreservatet i ösregn. Ändå kom både

pressen och många nyfikna grimsåsbor och deltog i jungfruvandringen ut på mossen till den magiska osynliga gränsen mellan **mosse** och **grovt olaga intrång** på Neovas söndertrasade del av mossen. Därute stod utkikstornet vi byggt första veckan.

En stark manifestation krönte invigningen av Sveriges mest folkliga och olydiga naturreservat när ett trettiotal personer trotsade polisens order och gav sig ut och färdigställde naturreservatet genom att bygga trappan upp till tornet.

Naturreservatet byggdes på den ännu orörda delen av mossen, företaget Nexans mark, som är den största arbetsgivaren i Tranemo kommun. Nexans har hela tiden motsatt sig torvgruvan eftersom det hotar företagets verksamhet. Just nu ligger ärendet hos Mark- och miljööverdomstolen som har möjlighet att riva upp hela beslutet om torvbrytning på Grimsås Mosse. Vår namninsamling med 1790 underskrifter lämnades över till domstolen den 11 november.

Naturreservatet är fortfarande i stort sett intakt. Till våren och försommaren 2025 kommer vi att göra nya aktioner ute på Grimsås Mosse. **Välkommen att vara med!**

Leden på mossen markeras ut bland mossor, bäckar och pors. Storspoven skymtades och tranparet flög vända efter vända ute på mossen och simmade i våra överfulla diken hela sommaren.

Sedan kom virket och vi bar 6 ton plank ut på mossen. Grimsåsborna kom och hjälpte till.

Vi stoppade maskiner på alla sätt vi kunde komma på. Klättrade, limmade oss, använde lock-ons, satt uppe på skoporna, stod i diken med vatten upp till öronen. Ebba limmade fast handen så väl att poliserna fick skruva loss en stor bit av taket på en av grävmaskinerna. Poliserna trodde att acetone inte var lösningen så de körde Ebba till sjukhuset som inte ville ta emot henne sittandes fast med en så stor plåtbit. Huvudbry för polisen. Ner till räddningstjänsten där vinkelslip fanns tillgänglig. I cellen fick Ebba tiden att gå genom att sakta men säkert nöta av plåten. Så kan det gå!

Ibland vilade vi oss.

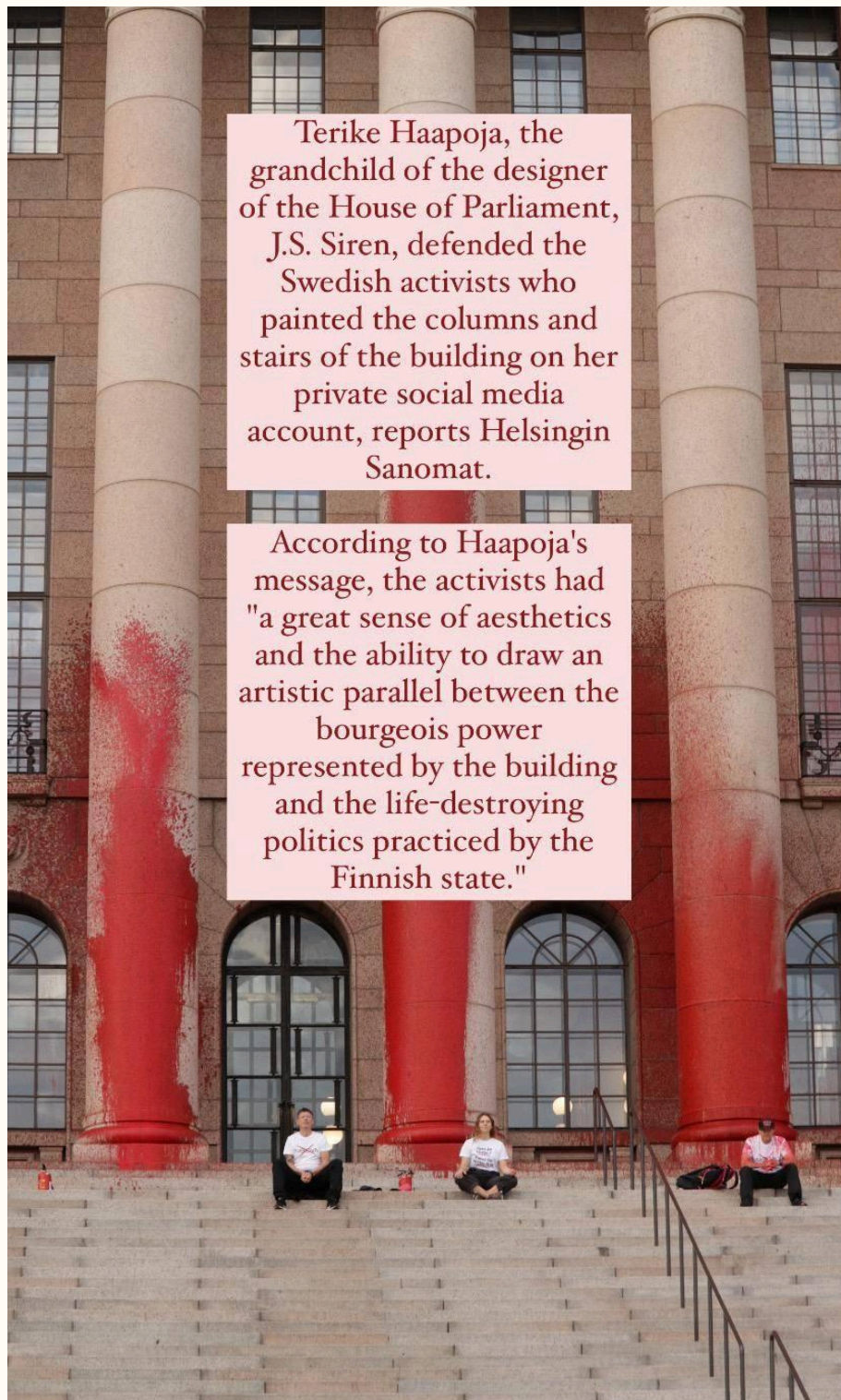
En av alla skyltar vårt fantastiska mediateam gjorde. Många fler står uppställda utmed leden. Besök gärna naturreservatet om du har vägarna förbi.

FINSKA RIKSDAGENS PELARE SPRAYADES BLODRÖDA I SAMARBETE MED ELOKAPINA

OCH DET BLEV EN KOMPLETT MEDIABOOM I FINLAND!

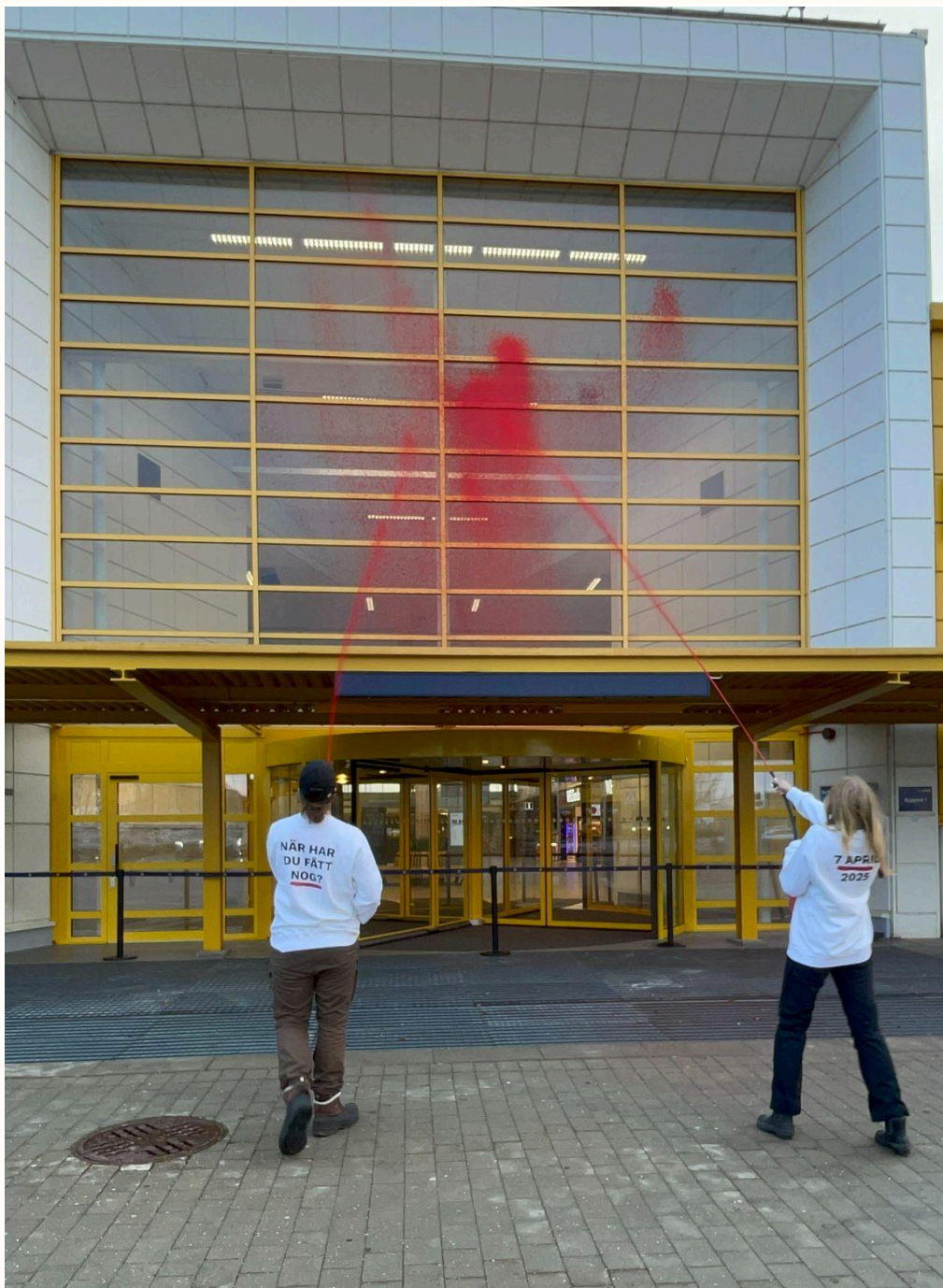
Aktionen rörde om riktigt ordentligt i Finland. Neovas torvbrytning och härjningar på våra svenska mossar blev allmänt kända. Det fanns till och med finska riksdagsledamöter som inte ens visste om att Neova är statligt finskägt. Nu vet de bättre med en fadd smak i munnen, eftersom [den finska staten har fått över 466 miljoner euro i EU-stöd för att fasa ut torvbrytning](#).

Terike Haapoja, the grandchild of the designer of the House of Parliament, J.S. Siren, defended the Swedish activists who painted the columns and stairs of the building on her private social media account, reports Helsingin Sanomat.

According to Haapoja's message, the activists had "a great sense of aesthetics and the ability to draw an artistic parallel between the bourgeois power represented by the building and the life-destroying politics practiced by the Finnish state."

VI KOMMER GÖRA DET STÖRSTA VI NÅGONSIN GJORT

Lior och Josefin går loss med brandsläckare på Malmö Airport!

I samband med att fasaderna på Malmö och Arlanda flygplatser sprayades röda den 28 november annonserade vi att våren 2025 kommer vi att stänga ner hela inrikesflyget.

Vi vet att det inte räcker att gräva igen diken eller bygga naturreservat. Klimatpolitiken är i fritt fall och vi behöver göra motstånd i relation till den akuta situation vi står inför. Vi kommer endast kunna uppnå vårt slutgiltiga mål, ett samhälle byggt på kärlek för både människa och natur, om vi visar att vi inte accepterar den väg samhället är inne på nu. Vi vet att det behövs radikala krafter för att vända utvecklingen. Någon måste så det första fröet mot ett nytt samhälle. Någon måste ringa alarmet högre än någonsin tidigare. Och det kommer vi göra i april.

[Vill du vara med?](#)

Frida och Roxy samtidigt på Arlanda flygplats!

RÄTTEGÅNGAR OCH NYA AKTIONER PÅ GRIMSÅS MOSSE

Direkt efter den tre dagar långa rättegången vid Jönköpings tingsrätt den 9-11 december där 22 personer stod åtalade för grovt olaga intrång och där åklagaren yrkade på 6-8 månaders fängelse för några oss, åkte vi ut till Grimsås Mosse och gjorde det precis vi alla sa under rättegången:

Vi kommer fortsätta gräva igen diken, gång på gång, oavsett vad!

Och då kan man bara se så här nöjd ut som Pontus gör 😊

**VILL DU VARA MED OCH SE TILL ATT MOTSTÅNDET
FORTSÄTTER LIKA ENVIST 2025?**

[Bli månadsgivare här](#)

Vi behöver engångsdonationer, men också fler månadsgivare som stöttar regelbundet så att vi kan planera vår verksamhet på bästa sätt. Donera och hjälp oss göra radikalt motstånd som syns, känns och påverkar.

Bankgiro: 652-6404

**Med dessa slutord från 2024 önskar vi
alla ett riktigt radikalt 2025!**

*Med kärlek
Återställ Våtmarker*

